

Stosunek do rządu w listopadzie

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

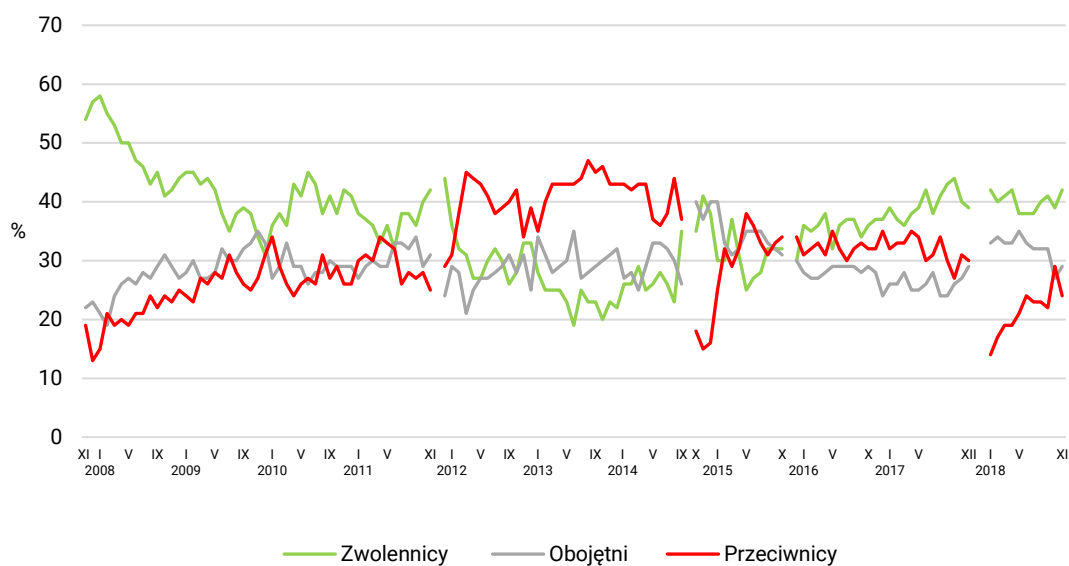
Po odnotowanym w ubiegłym miesiącu pogorszeniu, w listopadzie stosunek do rządu poprawił się¹.

POPARCIE DLA RZĄDU

Do zwolenników gabinetu Mateusza Morawieckiego zalicza się obecnie 42% badanych (o 3 punkty procentowe więcej niż w październiku), do przeciwników – 24% (spadek o 5 punktów), a 29% ankietowanych (wzrost o 2 punkty) deklaruje wobec niego obojętność.

CBOS

RYS. 1. Stosunek do rządu

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (342) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 8–15 listopada 2018 roku na liczącej 1051 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017		2018										
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
	w procentach												
Zwolennicy	40	39	42	40	41	42	38	38	38	40	41	39	42
Przeciwnicy	31	30	14	17	19	19	21	24	23	23	22	29	24
Obojętni	27	29	33	34	33	33	35	33	32	32	32	27	29
Trudno powiedzieć	2	2	11	9	7	6	6	5	7	5	5	5	5

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od stycznia 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Stosunek do rządu w bardzo dużym stopniu zależy od wieku respondentów. Wraz z wiekiem rośnie poparcie udzielane urzędującemu gabinetowi, a maleje deklarowana obojętność. Wśród badanych w wieku 55 lat i więcej ponad połowa zalicza się do jego zwolenników (53% wśród ankietowanych w wieku 55–64 lata i 55% wśród respondentów w wieku 65 lat i więcej). Wśród najmłodszych, w wieku 18–24 lata, jedynie 26% identyfikuje się z urzędującym gabinetem, a blisko połowa ma do niego obojętny stosunek (47%). Relatywnie najwięcej przeciwników rządu jest wśród badanych w wieku 25–54 lata (27%–28% w zależności od kategorii), choć należy zaznaczyć, że w tych grupach wiekowych ma on co najmniej tylu popierających, ilu oponentów.

Nastawienie do urzędującego gabinetu różnicuje również poziom wykształcenia, położenie materialne oraz miejsce zamieszkania. Ponadprzeciętnie często do zwolenników rządu zaliczają się badani z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (48%), zasadniczym zawodowym (49%) oraz mieszkańcy wsi (46%). Jednocześnie w grupach tych rzadziej niż w innych deklarowana jest niechęć wobec gabinetu Mateusza Morawieckiego. Zauważyć można również, że wraz ze wzrostem dochodów *per capita* w gospodarstwie domowym rośnie odsetek przeciwników rządu. Wśród badanych o dochodach wynoszących co najmniej 2500 zł *per capita* 42% zalicza się do przeciwników urzędującego gabinetu (a do zwolenników – 41%).

W grupach społeczno-zawodowych zwolennicy rządu najczęściej rekrutują się spośród emerytów (56% zwolenników), rencistów (52%) oraz rolników (52%), natomiast przeciwnicy – spośród kadry kierowniczej i specjalistów z wyższym wykształceniem (45% przeciwników) oraz osób pracujących na własny rachunek (45%).

Stosunek do rządu w największym jednak stopniu zależy od poglądów politycznych i orientacji światopoglądowej. Poparcie udzielane urzędującemu gabinetowi rośnie wraz z poziomem religijności mierzonym częstością udziału w praktykach religijnych. Ponad połowa (58%) biorących w nich udział kilka razy w tygodniu zalicza się do zwolenników rządu, a blisko połowa (48%) w ogóle w nich nieuczestniczących – do jego przeciwników.

Uwzględniając natomiast poglądy polityczne można zauważyć, że największego poparcia gabinetowi Mateusza Morawieckiego udzielają badani identyfikujący się z prawicą (71%), a w potencjalnych elektoratach partyjnych – wyborcy PiS. Z kolei niechęć wobec rządu ponadprzeciętnie często deklarują ankietowani identyfikujący się z lewicą (52%), a w elektoratach – sympatycy PO.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS (wraz z SP i P)	82	2	14	3
Kukiz'15	38	32	26	3
PSL	37	38	21	4
SLD**	18	55	24	4
PO	10	66	23	1
Niezdecydowani, na kogo głosować	32	25	30	13
Niegłosujący	26	10	56	8

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

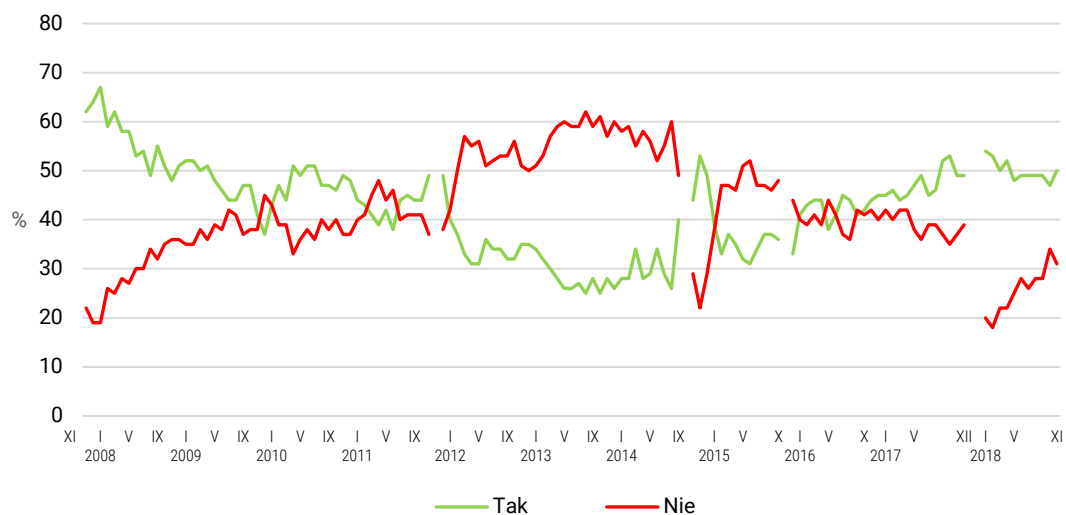
** Wynik należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę zwolenników SLD w próbie

ZADOWOLENIE Z PREMIERA

Zadowolenie z tego, że rządem kieruje Mateusz Morawiecki, wyraża połowa respondentów (50%, od października wzrost o 3 punkty procentowe), natomiast niezadowolone deklaruje prawie jedna trzecia (31%, spadek o 3 punkty).

CBOS

RYS. 2. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 3

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017		2018										
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
	w procentach												
Tak	49	49	54	53	50	52	48	49	49	49	49	47	50
Nie	37	39	20	18	22	22	25	28	26	28	28	34	31
Trudno powiedzieć	14	12	26	29	28	26	27	23	25	23	23	19	19

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od stycznia 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Spółeczna akceptacja premiera zależy od wieku, wykształcenia, sytuacji materialnej oraz miejsca zamieszkania. Częściej niż inni zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki, wyrażają najstarsi ankietowani (63%), badani z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (61%) i zasadniczym zawodowym (60%), mieszkańcy wsi (56%) oraz respondenci z gospodarstw o dochodach *per capita* nieprzekraczających 2500 zł (52% – 57% w zależności od kategorii). W grupach społeczno-zawodowych są to najczęściej emeryci (63%), rolnicy (60%) i renciści (59%).

Z kolei niezadowolenie z tego, że rządem kieruje Mateusz Morawiecki, ponadprzeciętnie często deklarują badani z gospodarstw domowych o dochodach wynoszących co najmniej 2500 zł *per capita* (48% niezadowolonych, 42% zadowolonych), absolwenci wyższych uczelni (43% niezadowolonych, 38% zadowolonych), mieszkańcy największych miast (40% niezadowolonych, 42% zadowolonych), a uwzględniając kryterium wieku – respondenci mający 35–44 lata (35% niezadowolonych, 46% zadowolonych) – choć zaznaczyć należy, że wśród nieco młodszych ankietowanych, w wieku 25–34 lata, oraz starszych, w wieku 45–64 lata, to niezadowolenie jest niewiele niższe (od 31% do 33% w zależności od kategorii). W grupach społeczno-zawodowych niezadowolenie z tego, że rządem kieruje Mateusz Morawiecki, najczęściej wyrażają: kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (48% niezadowolonych i 36% zadowolonych) oraz pracujący na własnych rachunek (45% niezadowolonych i 38% zadowolonych).

Podobnie jak w przypadku poparcia udzielanego rządowi istotne znaczenie w tym kontekście mają poglądy polityczne i orientacja światopoglądowa. Zadowolenie z tego, że rządem kieruje Mateusz Morawiecki, częściej niż pozostali wyrażają badani biorący udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (69%), ankietowani o prawicowych poglądach politycznych (78%), a w potencjalnych elektoratach partyjnych – sympatycy PiS. Natomiast niezadowolenie z tego, że urząd premiera sprawuje Mateusz Morawiecki, ponadprzeciętnie często deklarują respondenci nieuczestniczący w praktykach religijnych (51%), identyfikujący się z lewicą (62%) oraz potencjalni wyborcy PO i SLD.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	88	4	8
Kukiz'15	54	40	7
PSL	37	49	14
PO	13	75	12
SLD**	11	71	18
Niezdeterminowani, na kogo głosować	43	25	32
Niegłosujący	40	22	38

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

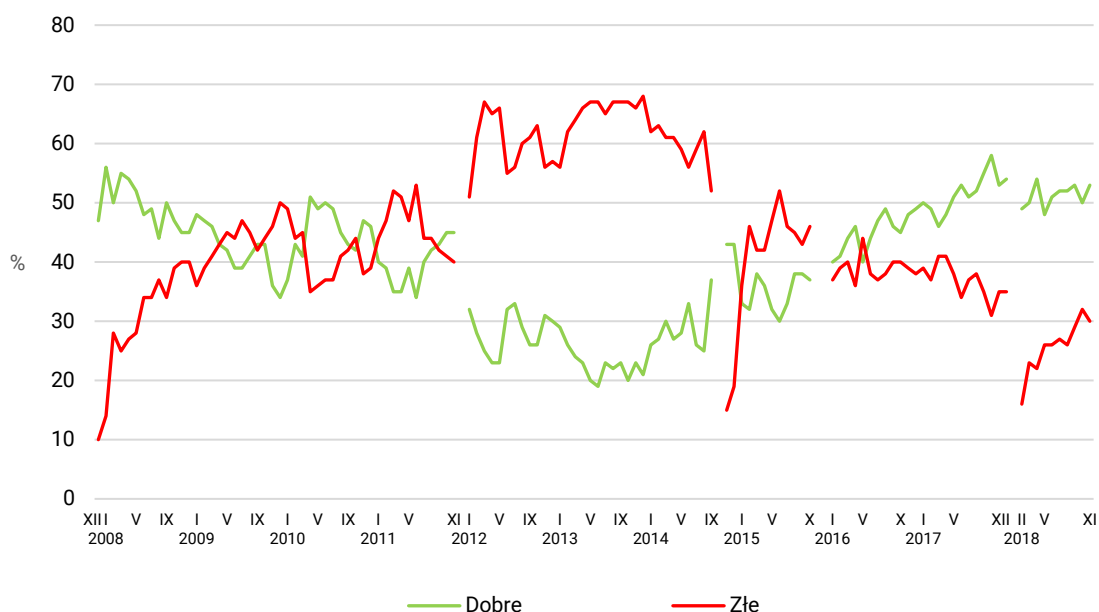
** Wynik należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę zwolenników SLD w próbie

OCENA DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

W stosunku do października poprawiły się oceny dotychczasowych wyników działalności rządu. Rezultaty jego prac pozytywnie postrzega 53% badanych (wzrost o 3 punkty procentowe), a negatywnie – 30% respondentów (spadek o 2 punkty).

CBOS

RYS. 3. Oceny wyników działalności rządu

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od stycznia 2012 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 5

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017			2018									
	X	XI	XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
	w procentach												
Dobrze	58	53	54	49	50	54	48	51	52	52	53	50	53
Źle	31	35	35	16	23	22	26	26	27	26	29	32	30
Trudno powiedzieć	11	12	10	35	27	24	26	23	21	22	18	18	17

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Rezultaty dotychczasowych prac rządu częściej niż inni pozytywnie oceniają najstarsi respondenci, w wieku 65 lat i więcej (66%), mieszkańcy wsi (58%) i małych miast do 20 tys. mieszkańców (60%), osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (65%) oraz badani z gospodarstw domowych o najniższych dochodach *per capita*, nieprzekraczających 900 zł (65%).

Z kolei krytycznie na temat efektów działalności urzędującego gabinetu ponadprzeciętnie często wypowiadają się mieszkańcy największych miast (42% ocen negatywnych i tyle samo pozytywnych), absolwenci wyższych uczelni (43% ocen negatywnych i 40% – pozytywnych) oraz osoby z gospodarstw domowych o najwyższych dochodach *per capita*, wynoszących co najmniej 2500 zł (47% ocen negatywnych i 44% – pozytywnych).

Tak jak w przypadku wcześniej analizowanych wskaźników, postrzeganie rezultatów prac rządu bardzo silnie różnicuje poziom religijności oraz poglądy polityczne. Osoby częściej biorące udział w praktykach religijnych oceniają je lepiej. Zdecydowana większość uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (70%) i zaledwie co trzeci w ogóle nie biorący w nich udziału (32%) pozytywnie postrzega dotychczasową działalność gabinetu Mateusza Morawieckiego. Zadowolenie z prac rządu wyraża zdecydowana większość badanych o prawicowych poglądach politycznych (77%), a w potencjalnych elektoratach partyjnych – ogromna większość zwolenników PiS. Z kolei niezadowolenie z rezultatów prac urzędującego gabinetu deklaruje większość osób identyfikujących się z lewicą (63%) oraz potencjalnych wyborców PO i SLD.

TABELA 6

Potencjalne elektoraty*	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	91	3	7
PSL	49	43	9
Kukiz'15	46	41	13
PO	17	72	11
SLD**	11	75	14
Niezdecydowani, na kogo głosować	43	28	29
Niegłosujący	44	22	33

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

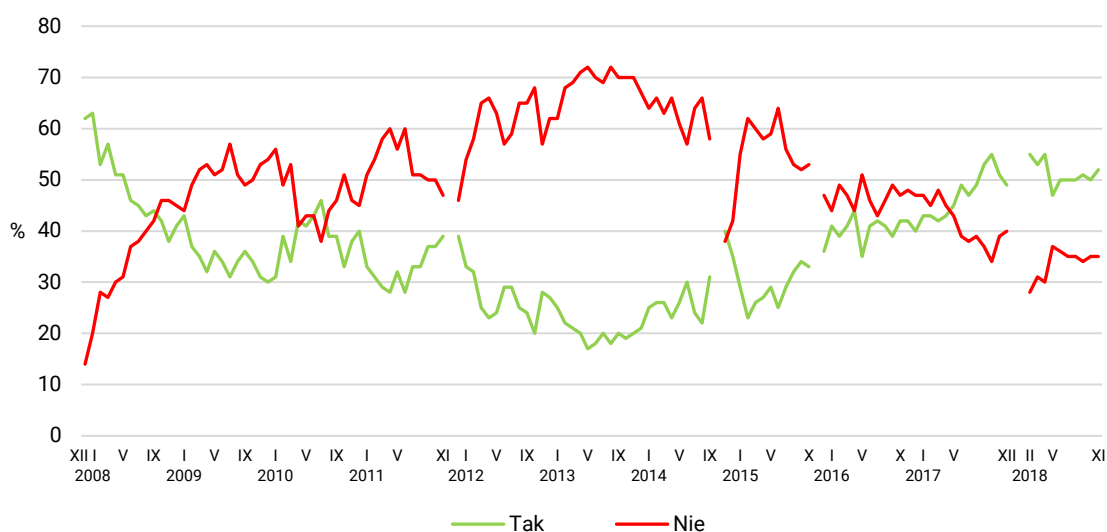
** Wynik należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę zwolenników SLD w próbie

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Obecnie 52% ankietowanych (od października wzrost o 2 punkty procentowe) uważa, że polityka rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej, natomiast 35% respondentów jest przeciwnego zdania.

CBOS

RYS. 4. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 7

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017			2018									
	X	XI	XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
	w procentach												
Tak	55	51	49	55	53	55	47	50	50	50	51	50	52
Nie	34	39	40	28	31	30	37	36	35	35	34	35	35
Trudno powiedzieć	11	10	11	17	16	15	16	14	15	15	15	15	13

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Podobnie jak efekty dotychczasowych prac rządu, polityka gospodarcza urzędującego gabinetu najlepiej oceniana jest przez badanych mających 65 lat lub więcej (60%), mieszkańców wsi (59%), ankietowanych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (62%), o dochodach *per capita* nieprzekraczających 900 zł (61%). Z kolei największy krytycyzm w ocenach polityki rządu w sferze gospodarki cechuje mieszkańców największych miast (50%), absolwentów wyższych uczelni (48%), badanych o dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 2500 zł (51%), a uwzględniając kryterium wieku – osoby w wieku 25–44 lata (40%).

Tak jak w przypadku wcześniej analizowanych wskaźników stosunku do rządu, zadowolenie z jego polityki gospodarczej bardzo silnie różnicuje poziom religijności i poglądy polityczne. W zdecydowanej większości pozytywnie na jej temat wypowiadają się badani kilka razy w tygodniu praktykujący religijnie (72%), identyfikujący się z prawicą (77%), a w potencjalnych elektoratach – praktycznie wszyscy zwolennicy PiS. Natomiast większość nieuczestniczących w praktykach religijnych (59%), utożsamiających się z lewicą (66%) oraz sympatyków PO, SLD oraz PSL krytycznie ocenia politykę gospodarczą urzędującego gabinetu.

TABELA 8

Potencjalne elektoraty*	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	92	3	5
Kukiz'15	45	41	15
PSL	37	57	6
SLD**	22	68	10
PO	16	78	6
Niezdecydowani, na kogo głosować	43	36	22
Niegłosujący	42	31	28

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Wynik należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę zwolenników SLD w próbie

W listopadzie stosunek do rządu nieco się poprawił, a poprawie tej towarzyszy wzrost notowań partii rządzącej². Interpretując wyniki tego sondażu, warto zaznaczyć, że w okresie dzielącym badanie październikowe i listopadowe odbyły się wybory samorządowe, a większość wywiadów w ramach tego sondażu zrealizowana została już po obchodach 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę, a przed ujawnieniem tzw. afery KNF. Po odnotowanym w październiku wzroście, w listopadzie dość wyraźnie zmniejszył się odsetek przeciwników urzędującego gabinetu, nieznacznie wzrosło zadowolenie z dotychczasowych efektów jego działalności, z prowadzonej przezeń polityki gospodarczej, a także nieco poprawił się społeczny odbiór premiera Mateusza Morawieckiego.

Po blisko roku funkcjonowania urzędujący gabinet ma wyraźnie więcej zwolenników niż przeciwników, mniej więcej połowa badanych jest zadowolona z efektów jego działalności, z prowadzonej polityki gospodarczej oraz z tego, że na jego czele stoi Mateusz Morawiecki.

Opracowała

Małgorzata Omyła-Rudzka

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w listopadzie”, listopad 2018 (oprac. K. Pankowski).